

LAND VAN HOOP

MARC LEEMANS VOORZITTER ACV

Verleden week was er opnieuw een stemming in de Verenigde Staten, voor de werknemers minstens even belangrijk als de politieke krachtmeting tussen Biden en Trump van een paar maanden geleden. In Bessemer, in de staat Alabama, moesten de werknemers van een enorm Amazonmagazijn stemmen over de vraag of er een vakbond in hun bedrijf mocht komen of niet. Zo gaat dat nu eenmaal in Amerika. Jeff Bezos, de grote baas van internetwinkel Amazon én de rijkste man ter wereld, deed er alles aan om de stemming in het nadeel van de vakbond te draaien. Tegen zo een grote concentratie van macht en geld konden vakbondsmensen niet op. Werkelijk alle truken werden uitgespeeld. Werknemers werden regelrecht geïntimideerd.

‘Mensen als Bezos hebben minstens één gevoelige plek: hun portefeuille’

Bezos heeft daar zeer goede redenen toe, want deze stemming ging over het hart van zijn rijkdom (geschat op 162 miljard euro). Over de kern van een nieuw zakenmodel dat dankzij internet hoge toppen scheert. In de netwerkconomie zijn medewerkers een verlengstuk van internetkabels, worden ze gemonitord door hoogtechnologische software en zijn collega's robots. De werkdruk is enorm, de werkzekerheid omgekeerd evenredig. En zo worden de aandeelhouders rijker dan de zee diep is. De introductie van een vakbondswerking bij Amazon zou een schokgolf door dat model gejaagd

hebben. Maar het heeft niet mogen zijn. Merkwaardig genoeg verklaarde Bezos na de uitslag van de verkiezing wel dat het vanaf nu anders moet gaan bij Amazon, dat werknemers meer aandacht gaan krijgen. Misschien is dat wel een overwinning, dat ook hij nu beseft dat het zo niet verder kan. We zullen zien.

De grote veranderingen in de praktijken van dit soort bedrijven zullen waarschijnlijk niet van binnenuit komen. Daarvoor is de druk op de medewerkers te groot en zijn de aandeelhouders te hebberig. De dingen zullen van buitenaf moeten worden veranderd.

En daarin hebben we allemaal, als (potentiële) klant, een verantwoordelijkheid. Mensen als Bezos hebben minstens één gevoelige plek: hun portefeuille. En daarin kunnen we ze hoogstpersoonlijk allemaal pijn doen. Simpelweg door niet in hun doening te kopen. Maar alle verantwoordelijkheid naar de consument doorschuiven, dat is te makkelijk en te vrijblijvend. De overheid heeft een veel belangrijker rol. Zij kan regels maken die wantoestanden voorkomen. Dat was het laatste tiental jaren niet evident, politici handelden te veel als marionetten van mensen als Bezos die hun campagnes financierden. Maar ook daar lijkt verandering in te komen. President Biden wil multinationals eindelijk gaan belasten zoals het hoort. De rest van de wereld zal moeten volgen. We zien dat ook in eigen land. Als de corona-epidemie één ding heeft duidelijk gemaakt, is het dat meer regulering voor bedrijven, stevige sociale bescherming, sterke openbare diensten zoals zorg en een overheid die kan ingrijpen en ondersteunen als het moet, van levensbelang zijn. Er is weer hoop! ■